

Д. Лобода

ЧИ ПОТРІБНА СЮЖЕТНІСТЬ УКРАЇНСЬКІЙ ЕКСПОЗИЦІЇ?

D. Loboda

IS A PLOT NECESSARY IN A MODERN UKRAINIAN EXHIBITION?

У радянські часи була більш жорстка координація структури музейної експозиції та музеїв в цілому. Характер експозиції контролювався спеціалізованими державними установами системи Міністерства культури СРСР, реставраційними відділами (майстернями) великих музеїв та окремими штатними реставраторами музеїв. Тобто ми маємо структуру, яка більш тоталітарно ставилась до перспектив розвитку музейної діяльності, що наклало відбиток і на експозиційні проекти. Така система, при котрій відображення світогляду сприймалося відвідувачем тільки через призму власної пропаганди, наклало певний відбиток не тільки на історію музейної діяльності, а й на сприйняття певних течій суспільством.

На сьогоднішній день Міністерство культури та інформаційної політики України, Департамент з питань музейної політики уважно стежать за характером експозиції та національного музейного фонду. Для того, щоб вчасно контролювати стан експозиції було створено обласні науково-методичні центри. Наприклад, у Харківській області таким центром є Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова. При цьому центрі працює науково-методична нарада в розширеному форматі, до якої входять представники музейної галузі та науковці. У випадку, коли формується новий експозиційний проект, збирається та проводиться засідання, паралельно при регіональному та обласному управлінні культури в кожній області є свій музейний департамент, який має свій голос та представники якого присутні на засіданні з питань розробки експозиційного проекту. Обласна рада приймає рішення про спроможність експозиції, необхідності її реконструкції, якщо це потрібно, та інвестиціях. Підсумовуючи, можна висувати, що документа, який стежить за станом експозиції напряму, немає, але замість цього є система, координуюча розвиток музейної сфери в області та країни в цілому. Характер експозиції більш вільний при зрозумілому загальному контролі. На розгляді методичного центру і директора музею надається науковість і образність експозиції.

Перед українськими музеєзнавцями в сучасному світі постало питання про співвідношення науковості і розважальності в рамках експозиції. Якщо музей буде суто розважальним, без внутрішніх колекційних підходів та зберігання внутрішньої наповненості експонатів, ми втратимо музей як істинне його значення. Заміна наукового підходу художнім веде до спотворення інтерпретації музейних предметів. При цьому «образне втілення в художній формі загальнозрозумілих символів спирається не стільки на музейні предмети, скільки на асоційовані з ними архетипи свідомості». Але сучасний музей не може претендувати на звання найкращого та найбільш відвідуваного туристами без сучасних технологій, адже світ не стоїть на місці та зробить все, щоб туристи повертались знов і знов. Тому, вважаємо, ідеальний музей повинен в гармонії поєднувати сучасні технології, аби зачепити око відвідувача яскравими фарбами та інноваційними технологіями і при цьому не забувати, що це в першу чергу музей, який зберігає в собі науковість та історичну цінність певної колекції.